

Äldrenämnden

- Tid:** Onsdagen den 25 oktober 2023 kl. 08:30-11:42
- Plats:** KS mötesrum, Länken, Stadshuset
- Beslutande:** Carin Nilsson (S), ordförande
Veronica Kerr (KD), 1:e vice ordförande
Rebecca Sellstedt (V), tjänstgörande ersättare för Åsa
Bäckström (V), 2:e vice ordförande
Fredrik Valham (S)
Anneli Andersson (S)
Robin Enander (S)
Anneli Jonsson (S), tjug. ers. för Jennifer Kungsman (S)
Lotta Holmberg (M)
Åke Gustafsson (C)
Anneli Hägglund (MP)
Marianne Normark (L)
- Övriga deltagare:** Se sidan två
- Utses att justera:** Veronica Kerr (KD), fredagen den 27/10 kl. 13:00

Sekreterare: ..... Digital underskrift ..... §§ 87-96
Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

Ordförande: ..... Digital underskrift .....
Carin Nilsson (S)

Justerare: ..... Digital underskrift .....
Veronica Kerr (KD)

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Saleh Saleh (S) § 88-96

Ewa Ögren (S)

Mia Winroth (M)

Arvin Björkgren (M)

Berit Edvardsson (V)

Malin Forss (C)

Tomas Westerström (AP)

Tjänstepersoner

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör

Anna Karlander, kanslichef

Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

Cecilia Sondell, kommunikatör

Anna Bergström, kvalitetschef

Camilla Jägerving Isaksson, processledare § 87-88

Linda Burén, processledare § 87-88

Charlotta Lindqvist Barsk, verksamhetschef vård- och omsorgsboende § 87-88

Carina Nylander, ekonomichef § 87-96

Björn Hammar, verksamhetschef hälso- och sjukvård § 87-96

Magnus Börnin, verksamhetschef Din kommunala hemtjänst § 87-96

Rosa Norberg, utredare § 91-94

§ 87

Godkännande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden godkänner förslaget till dagordning

§ 88

Diarienum: ÄN-2023/00145

Lokalförsörjningsinriktning vård- och omsorgsboende**Beslut**

Äldrenämnden beslutar:

- Att förutom för Sjöbacka vård- och omsorgsboende bifalla förvaltningens förslag till beslut om ny lokalförsörjningsinriktning utifrån risk- och sårbarhetsutredningen för vård- och omsorgsboenden.
- Att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning för Sjöbacka vård- och omsorgsboende angående arbetsmiljökrav, hygienkrav och sårbarhet för patientsäkerheten utifrån arbetskraftsbrist och tillgång till sjuksköterskor. Att i det fortsatta utredningsuppdraget också undersöka möjligheterna till samverkan för att klara personalförsörjningen.
- Att utifrån risk- och sårbarhetsutredningens inriktningsbeslut för lokalförsörjning, förutom för Sjöbacka vård- och omsorgsboende, fortsätta dialogen med Tekniska nämnden och AB Bostaden.
- Att förvaltningen ges i uppdrag att inledningsvis bilda en särskild enhet på Västtogs vård- och omsorgsboende för de äldre som idag har serviceboendebeslut på Hemgården och som inte drabbats av demens för att möjliggöra fortsatt boende i närhet av varandra när servicehuset läggs ner.
- Att ge förvaltningen i uppdrag att, tillsammans med nämnden, göra fördjupade studier av bland annat Linköpingsmodellen, som underlag för strategiska diskussioner om verksamhetsutveckling för att möta arbetskraftsbrist och ökade behov i äldreomsorgen.
- Att nedläggningen av servicehusplatserna i Holmsund kommer till äldrenämnden för beslut när hyresavtalet går ut.
- Att om en avveckling av vård- och omsorgsboendet Eriksdal blir aktuellt ska slutgiltigt beslut tas av äldrenämnden efter det att en strategisk analys är färdigställd.

Ärendebeskrivning

Äldrenämnden gav i april 2023 förvaltningen i uppdrag att genomföra en risk- och sårbarhetsanalys av kommunens vård- och omsorgsboenden med bakgrund av en ökande personalbrist och dess effekt på patientsäkerhet i verksamheterna.

Analysen skulle även omfatta verksamhetslokalernas beskaffenhet. Utifrån genomförd analys skulle förslag till en ändamålsenlig lokal- och verksamhetsstruktur för vård- och omsorgsboende som minskar identifierade sårbarheter presenteras.

Vid äldrenämndens sammanträde 2023-09-21 § 79 beslutade nämnden att bordlägga ärendet till sammanträdet i oktober.

Yrkanden

Carin Nilsson (S), Fredrik Valham (S), Anneli Andersson (S), Robin Enander (S), Anneli Jonsson (S) och Anneli Hägglund (MP) yrkar:

1. Att förutom för Sjöbacka vård- och omsorgsboende bifalla förvaltningens förslag till beslut om ny lokalförsörjningsinriktning utifrån risk- och sårbarhetsutredningen för vård- och omsorgsboenden.
2. Att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning för Sjöbacka vård- och omsorgsboende angående arbetsmiljökrav, hygienkrav och sårbarhet för patientsäkerheten utifrån arbetskraftsbrist och tillgång till sjuksköterskor. Att i det fortsatta utredningsuppdraget också undersöka möjligheterna till samverkan för att klara personalförsörjningen.
3. Att utifrån risk- och sårbarhetsutredningens inriktningsbeslut för lokalförsörjning, förutom för Sjöbacka vård- och omsorgsboende, fortsätta dialogen med Tekniska nämnden och AB Bostaden.
4. Att förvaltningen ges i uppdrag att inledningsvis bilda en särskild enhet på Västtogs vård- och omsorgsboende för de äldre som idag har serviceboendebeslut på Hemgården och som inte drabbats av demens för att möjliggöra fortsatt boende i närhet av varandra när servicehuset läggs ner.
5. Att ge förvaltningen i uppdrag att, tillsammans med nämnden, göra fördjupade studier av bland annat Linköpingsmodellen, som

underlag för strategiska diskussioner om verksamhetsutveckling för att möta arbetskraftsbrist och ökade behov i äldreomsorgen.

Rebecca Sellstedt (V) yrkar:

1. Att åtgärder relaterat till Tomtebo vård- och omsorgsboende stryks från förslag till beslut.
2. Att åtgärder relaterade till Sjöbacka vård- och omsorgsboende stryks från förslag till beslut.
3. Att åtgärder relaterade till servicehusdelen av Hemgårdens vård- och omsorgsboende stryks från förslag till beslut.
4. Att målsättningen med utredningen ska vara att hitta sätt att bevara och utveckla Sjöbacka vård- och omsorgsboende.

Veronica Kerr (KD), Åke Gustafsson (C), Marianne Normark (L) och Lotta Holmberg (M) yrkar:

1. Att det i den fördjupade utredningen för Sjöbacka vård- och omsorgsboende ge förvaltningen i uppdrag att utreda alternativa driftsformer.
2. Att om en avveckling av vård- och omsorgsboendet Eriksdal blir aktuellt ska slutgiltigt beslut tas av äldrenämnden efter det att en strategisk analys är färdigställd.
3. Att målsättningen med utredningen ska vara att hitta sätt att bevara och utveckla Sjöbacka vård- och omsorgsboende.

Marianne Normark (L) och Lotta Holmberg (M) yrkar:

1. Avslag till nedläggning av servicehusplatserna vid Hemgårdens äldreboende.
2. Att nedläggningen av servicehusplatserna i Holmsund kommer till äldrenämnden för beslut när hyresavtalet går ut.

Veronica Kerr (KD), Åke Gustafsson (C), Marianne Normark (L) och Lotta Holmberg (M) yrkar bifall till Sellstedts (V) yrkande 4.

Rebecca Sellstedt (V) yrkar bifall till Kerrs (KD) m.fl. yrkande 3

Carin Nilsson (S) yrkar bifall till Kerrs (KD) m.fl. yrkande 2

Nämnden ajournerar sig 5 minuter

Beslutsgång

Ordförande föreslår att hantera Sellstedts (V) yrkande 1 och 3, samt Normarks (L) och Holmbergs (M) yrkande 1 tillsammans och att ställa dessa mot Nilssons (S) m.fl. yrkande 1.

Ordförande finner att nämnden bifaller beslutsgången.

Ordförande ställer bifall till Nilssons (S) m.fl. yrkande 1 mot avslag till Sellstedts (V) yrkande 1 och 3, samt Normarks (L) och Holmbergs (M) yrkande 1.

Ordförande finner att nämnden bifaller Nilssons (S) m.fl. yrkande 1

Ordförande finner att nämnden bifaller Nilssons (S) m.fl. yrkande 2

Ordförande ställer avslag mot bifall för Kerrs (KD) m.fl. yrkande 1

Ordförande finner att nämnden avslår Kerrs (KD) m.fl. yrkande 1

Ordförande ställer avslag mot bifall för Sellstedts (V) yrkande 4

Ordförande finner att nämnden avslår Sellstedts (V) yrkande

Votering begärs och verkställs.

En ja-röst innebär avslag och en nej-röst bifall till Sellstedts (V) yrkande 4.
Resultatet av voteringen redovisas nedan.

Ledamöter	Närvarande	Ja - avslag	Nej - bifall	Avstår
Ordf. Carin Nilsson (S) Ers:	X	x		
V. ordf. Veronica Kerr (KD) Ers:	X		x	
~~2:e v. ordf. Åsa Bäckström (V)~~ Ers: Rebecca Sellstedt	X		X	
Fredrik Valham (S) Ers:	X	X		
Anneli Andersson (S) Ers:	X	X		
Robin Enander (S) Ers:	X	X		
~~Jennifer Kungsman (S)~~ Ers: Anneli Jonsson (S)	X	X		
Lotta Holmberg (M) Ers:	X		X	
Åke Gustafsson (C) Ers:	X		X	
Anneli Hägglund (MP) Ers:	X	X		
Marianne Normark (L) Ers:	X		X	

Utfallet av voteringen blev 6 ja-röster och 5 nej-röster. Nämnden har därmed avslagit Sellstedts (V) yrkande 4.

Ordförande finner att nämnden bifaller Nilssons (S) m.fl. yrkande 3.

Ordförande finner att nämnden bifaller Nilssons (S) m.fl. yrkande 4.

Ordförande finner att nämnden bifaller Normarks (L) och Holmbergs (M) yrkande 2.

Ordförande finner att nämnden bifaller Nilssons (S) m.fl. yrkande 5.

Ordförande finner att nämnden bifaller Kerrs (KD) m.fl. yrkande 2.

Reservationer

Veronica Kerr (KD), Rebecca Sellstedt (V), Åke Gustafsson (C), Marianne Normark (L) och Lotta Holmberg (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M), Åke Gustafsson (C) och Marianne Normark (L) lämnar en skriftlig reservation:

” Det är en självklarhet att det finns skillnader i förutsättningarna för äldreomsorg i tätort och på landsbygd, men i stället för att motarbeta lokala initiativ vill vi att kommunen bejakar kraften som finns i civilsamhället och våga tänka nytt. Utmaningarna som vi står inför kräver en öppenhet för andra alternativ där tillgängliga resurser utnyttjas effektivare och vi beklagar att majoriteten varken vågar ta ställning för att bevara och utveckla Sjöbacka eller ens utreda alternativa driftsformer. Det är olyckligt med tanke på att andra driftsformer berikar, stärker och utvecklar äldreomsorgen--samtidigt som vi vet att fler arbetsgivare kan göra vårdrket mer attraktivt.”

Marianne Normark (L) och Lotta Holmberg (M) lämnar en skriftlig reservation:

”Vi reserverar oss mot beslutet att lägga ner Hemgårdens servicehus som vi anser är ett viktigt utbud i äldreomsorgen. Det finns även beslut om nedläggning av Holmsunds servicehus när kontraktet går ut. Nedläggningen av servicehusplatser innebär att det inte kommer att finnas någon boendeform för äldre icke-dementa, utan vården/omsorgen kommer att ske på enheter tillsammans med demenssjuka. Vi anser att detta inte blir en värdig omsorg av icke-dementa och därför yrkade vi på att servicehusplatserna på Hemgården inte skulle läggas ner.”

Rebecca Sellstedt (V) lämnar en skriftlig reservation:

”Sjöbacka vård- och omsorgsboende är ett gott exempel på ett välfungerande boende, där både personal och brukare trivs, och det är helt i sin ordning att undanta boendet från förslag på nedläggning. I den vidare utredning som beslutats om anser vi dock att Umeå kommun i första hand bör eftersträva att finna lösningar på de problem som konstaterats på Sjöbacka, och hitta sätt att utveckla och förbättra verksamheten. Risker blir annars att det genomförs en ny utredning med samma implicita mål att hitta problem utan andra lösningar än nedläggning av boendet.”

Beslutsunderlag

Risk- och sårbarhetsanalys vård- och omsorgsboende

Beredningsansvariga

Charlotta Lindqvist Barsk, verksamhetschef Vård- och omsorgsboende

Björn Hammar, verksamhetschef Hälso- och sjukvård äldre

Carina Nylander, ekonomichef

Beslutet ska skickas till

Beredningsansvariga

§ 89

Diarienum: ÄN-2023/00003

Ekonomirapport t.o.m. september**Beslut**

Äldrenämnden godkänner ekonomirapporten

Ärendebeskrivning**Sammanfattning**

Under perioden januari till september har nämnden erhållit intäkter och riktade samt generella bidrag om totalt 261,7 mnkr, en ökning med 16% jämfört med samma period år 2022. De har erhållits genom; verksamhetsförsäljning, taxor, avgifter och hyror till medborgare enligt maxtaxan som uppgår till totalt 129,2 mnkr därtill statliga bidrag enligt regeringsbeslut om totalt 132,5 mnkr. Bidragen som erhållits för perioden är äldreomsorgssatsning, äldreomsorgslyftet, god och nära vård, demens- och hållbart arbetsliv och andel prestationsbaserat bidrag inkom år 2022 och 2023 för minskning av timlöner och ökning av sjuksköterskor.

Verksamhetens totala kostnader uppgår till 1 180,3 mnkr under perioden. Personalkostnaderna utgör den betydande delen med 910,8 mnkr (77%) och visar på samma andel av totalkostnaderna under samtliga årets avverkade månader. Jämförelse med föregående år samma period, visar att personalkostnader ökat med 9%. Det är en större förändring än de tre första månaderna som visade på en ökning om 7%, men en liten minskning sedan juli då förändringen visade på 10%, jämfört med föregående år. Orsakerna är ökning av kostnader för månadslöner och OB/jour på grund av bland annat lönerrevision från april. Under sommarmånaderna har kostnaderna för timlöner, sjuklöner och övertidsersättning minskat och det bidrar till lägre kostnader för dessa kostnadsposter jämfört med samma period föregående år.

Övriga driftskostnader utgör 110,3 mnkr eller 7% av totala verksamhetskostnader och har ökat med 9% sedan föregående år samma period. En minskad ökning sedan årets första tre månader då förändringen, jämfört med föregående år, låg på 13%. Orsakerna är att kostnaderna och

prisökningarna vid inköp av bland annat hygien och sjukvårdsmaterial samt livsmedel, som ökat med anledning av inflationen och kriget i Ukraina. Köp av huvudverksamhet uppgår till 159,2 mnkr och har ökat med 11% sedan föregående år samma period och har ökat under årets månader, jämfört med de första tre månaderna. Orsakerna till ökningen beror dels på att ersättningarna till verksamheterna reglerats till ett definitivt omsorgsprisindex som låg 1,1% över det preliminära, från 3,5% till 4,6%. Men även på att antal timmar ökat. Köp av huvudverksamhet utgör fortsättningsvis samma andel av totala verksamhetskostnader som under årets första månader, 13%.

Kostnader till följd av pandemin har under perioden redovisats till 7,3 mnkr. Av detta är 2 mnkr relaterade till personalkostnader kopplade till covid, inom främst vård och omsorg, det handlar om anställningar för att säkra bemanning och beredskap vid eventuellt fortsatta utbrott. Återstående 5,3 mnkr fördelas på 2,5 mnkr inköp av ny skyddsutrustning och 2,8 mnkr avskrivning av ej brukbar skyddsutrustning. Inga fortsatta bidrag från staten att vänta för covid-19 pandemin.

Nämndens nettokostnader under perioden uppgår till 918,6 mnkr, det är en ökning med 8% jämfört med samma period föregående år. Nettokostnad ackumulerat utfall/resultat per augusti år 2023 innebär att 97 % av budgeterat resultat, har nyttjats.

Nämndens ackumulerade budgetavvikelse för perioden är +26,9 mnkr är att jämföra med samma period år 2022 då avvikelsen var +37,6 mnkr. Överskottet samma period år 2022 berodde på bidrag för sjuklönekostnader, covid-19 och andra inkommande statliga bidrag samt prestationsbidrag. Detsamma gäller för år 2023, under augusti betalades in prestationsbidrag om 43,9 mnkr till nämnden. Dessa bidrag har, i likhet med år 2022, fördelats under årets månader.

Nämnd och styrelseverksamhet

Arvoden har betalats enligt plan. Överskott efter februari +0,5 mnkr och årsprognos bedöms till 0 mnkr.

**Hemtjänst i ordinärt boende inkl. Hälso- och sjukvård i hemmet
(hemsjukvård)**

Budgetavvikelsen för hemtjänsten inklusive hemsjukvård är -20,9 mnkr och är en försämring jämfört med ackumulerad budgetavvikelse de första 6 månaderna. En fortsatt ökning av timmar och antal individer som håller i sig och beror även på ett fortsatt ökat antal utskrivningar från sjukhus. Antal timmar per månad har ökat jämfört med samma period år 2022, största ökningen inom "Din kommunala hemtjänst". Patienter blir utskrivningsklara i tidigare skede med anledning av platsbrist och möjlighet till rehabilitering inom slutna vården prioriteras bort, detta medför att personer har ett ökat behov av stöd i samband med utskrivning och har således större behov av hemtjänst, på grund av att det oftare krävs på dubbelbemanning. I resultatet ingår förutom verksamheten "Din kommunala hemtjänst" och ersättning till 8 st LOV-utförare även kostnader för hemsjukvård och biståndsbedömning i ordinärt boende. Personalkostnaderna har ökat med 17%, jämfört med föregående år samma period och det är en ökning sedan sommaren med 2%. Kostnader för bilar till personalen för transport mellan brukarna inom "Din kommunala hemtjänst" har ökat med 8%, på grund av fler ärenden och inflationen, övriga kostnader har ökat med 11%. Den del av budgetavvikelsen som utgör hälso- och sjukvård i hemmet redovisar underskott med -3,7 mnkr, med utökning av övriga kostnader jämfört med år 2022. Kostnader och utmaningar med sommarrekrytering kan ge avtryck i avvikelsen efter oktober. Årsprognosen för hemtjänst i ordinärt boende inklusive hälso- och sjukvård i hemmet året, bedöms till ett större underskott än i delår 2. Bedömningen är en budgetavvikelse om -29,0 mnkr och utgår från att antalet timmar med stöd i förebyggande insatser kommer att öka men att vårdtyngden till viss del stabiliseras till en budgeterad snittnivå under året och att lönekostnaderna ligger kvar på ungefär samma nivå med en liten ökning om ca 1 mnkr för genomförande av schemaförändring med anledning av lagskärpning kring dygnsvila. Ingen återhämtning av upparbetat underskott bedöms genomföras.

Vård- och omsorgsboende inkl. korttidsboende och Hälso- och sjukvård

Överskott, i jämförelse med budget, under perioden om +4,8 mnkr. Kostnader för sjuklöner och övertid har minskat under perioden jämfört med samma period föregående år. Den positiva budgetavvikelsen beror på

låga personalkostnaderna på grund av bemanningsutmaningar inom korttidsboende vård- och omsorgsboenden. En ökning av personalkostnader om 7% mellan åren. Det finns fortsatt utmaningar med utskrivning av patienter från slutenvården på grund av platsbrist som leder till ökade insatser, för de personerna, inom vård och omsorgsboende. Andra utmaningar är ökade kostnader för livsmedelsinköp. Det sammantaget ger ett underskott inom särskilda boenden med -4,8 mnkr för perioden.

Överskottet beror huvudsakligen på minskat nyttjande av korttidsplatser och på att Umeå norra korttidsboende startats fullt till augusti. Det finns anledning att notera fortsatta utmaningar under året med bemanning på vissa korttidsboenden och inom hälso- och sjukvård. Budgetavvikelse för perioden uppgår till +9,8 mnkr. Andel hälso- och sjukvård inom verksamheten, visar på en budgetavvikelse för perioden med +2,6 mnkr, där specifika anställningar delvis kommer att balanseras med bidraget ”god och nära vård” och årsprognos visar på ett positivt utfall. Ambitionen med att implementera trygghetsskapande teknik i så stor omfattning som möjligt under året, kommer att vara i fokus inom vård- och omsorgsboenden. Prognos för året bedöms till positiv avvikelse om +7,0 mnkr och utgår från sommarlönekostnader inom hälso- och sjukvård, skärpning av lagstiftning kring dygnsvila som kommer att generera ökade kostnader för personal från 1 oktober och verkställandet av nytt korttidsboende och rekryteringsutmaningar.

Öppen verksamhet ej bistånd

Underskott, i jämförelse med budget, för perioden med -1,5 mnkr beror på utökat preventionsarbete, med arbetsterapeuter och sjukgymnast medverkande i insatsbedömningar och kommer att vara en avvikelse mot budget under året. Prognos för året är -2,0 mnkr i förhållande till budget.

Gemensamma kostnader och handläggare myndighet

Överskottet mot budget för gemensamma kostnader +44,0 mnkr, beror på att bidrag avsatta för förstärkning kring usk utbildning och verksamhetssystembyte har resultatförts men kostnaderna kommer succesivt under året. Under juni och juli har Socialstyrelsen beslutat om prestationsbidrag avseende förstärkning av sjuksköterskor under år 2022 och minskat antal timanställda. Trots förstärkningen av bidrag, är

bedömningen att överskottet som redovisas för delåret, kommer att minska. Orsaken är ökade satsningar under senare delen av året och kostnader för det nya verksamhetssystem som börjat införas. Under september har förhandsbesked om fortsättning på äldreomsorgslyftet år 2024, inkommit. Det innebär att det snabbspår kring utbildning av vårdpersonal som planerades för prestationsbidraget genomförs i mindre omfattning. Årsprognos bedöms därför till +39,0 mnkr.

Akkumulerat resultat (mnkr)	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Prognos	Årsbudget	Verksamhetens andel % av total årsbudget
1. Nämnd- styrelseverksamhet	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5				0	2,5	0%
2. Hemtjänst i ordinärt boende över/under 65 år	-1,5	-2,6	-4,5	-6,1	-6,8	-11,6	-14,4	-18,4	-20,9				-29,0	455,8	36%
-varav dagverksamhet i ordinärt boende	-0,1	-0,3	-0,4	-0,5	-0,3	-0,3	0,3	0,4	0,3				0,0	11,5	
- varav hälso- och sjukvård i hemmet	0,0	-0,6	-1,6	-2,0	-2,3	-4,3	-3,5	-3,6	-3,7				-6,0	98,4	
3. Vård- och omsorgsboende inkl korttidsboende	0,6	-0,8	4,7	6,9	7,9	5,5	3,9	4,2	4,8				7,0	703,3	56%
- varav korttidsboende	0,9	1,6	3,9	5,7	6,7	7,3	8,0	9,1	9,6				12,0	70,5	
- varav hälso- och sjukvård särskilt boende	0,3	0,0	0,9	1,6	1,7	1,2	2,4	2,5	2,6				3,0	115,2	
4. Öppen verksamhet ej bistånd	-0,1	-0,2	-0,3	-0,6	-0,9	-1,0	-0,5	-1,2	-1,5				-2,0	8,3	1%
5. Gemensamma kostnader och handläggare myndighet	-0,1	-0,4	3,2	2,9	2,9	2,6	8,5	38,1	44,0				39,0	93,2	7%
Akkumulerad budgetavvikelse 2023	-1,0	-3,9	3,2	3,2	3,4	-4,1	-2,2	23,1	26,9	0,0	0,0	0,0	15,0	1 263,0	100%
Akkumulerad budgetavvikelse 2022	0,9	6,8	10,6	15,6	18,4	25,0	30,1	34,6	37,6	38,4	37,4	35,9	32,0		

Budgetavvikelse och utfall om +26,9 mnkr och årsprognosen på +15,0 mnkr

Det bedömda överskottet, mot budget, vid årets slut utgår från att verksamheten inom ordinärt boende och vård- och omsorgsboende kommer att ha större kostnader på grund av utskrivningar från sjukhuset som ställer krav på fler biståndsbeslut som ska verkställas och ökning av personal med bland annat dubbelbemanning. Löneindexökningar enligt avtal har blivit högre än bedömt i budget och leder till ökade kostnader. Sommarlönebonusar har delvis utbetalts till medarbetare men kommer att slutbetalas vid oktoberlönen. Efterlevandet av ny lag kring dygnsvila från 1 oktober kommer att leda till ökade personalkostnader under den senare delen av året. Statliga bidrag fördelas jämnt under året och det förebyggande arbetet med bland annat trygghetsskapande teknik och nytt verksamhetssystem har påbörjats. Uppstart av införande nytt

verksamhetssystem bedöms ge ett underskott för året. Av prestationsbidrag utbetalt under sommaren 2023 har hälften fördelats till innevarande år. Det prestationsbidrag som utbetalats år 2023 förbättrar resultatet och årsprognosen. Utan det prestationsbidrag som inkom under sommaren 2023 hade budgetavvikelsen uppgått till -20 mnkr.

Investeringsplan

Investeringsbudgeten för utrustning och inventarier beräknas inte förbrukas i sin helhet under året. Det är framför allt planerade re-investeringar som skjuts framåt. Digitala lös som köptes in under december år 2022 pågår att implementeras. Gällande investeringsbudgeten för välfärdsteknologi, beräknas den förbrukas helt under året då det är ett flertal objekt som kommit i gång bland annat trygghetsskapande teknik i särskilt boende och e-inköp. Tidigare uppskjutna investeringar i digitala lös på vård och omsorgsboenden och i läkemedelsskåp kommer att genomföras under hösten och vintern 2023. Årsprognos i budgetavvikelse 0 mnkr.

Beslutsunderlag

ÄN budgetavvikelse september och prognos

Beredningsansvariga

Carina Nylander, ekonomichef

§ 90

Diarienum: ÄN-2023/00140

Samråd - Fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola**Beslut**

Äldrenämnden godkänner den fördjupade översiktsplanen för Holmsund och Obbola enligt yttrande nedan.

Äldrenämnden beslutar att komplettera yttrandet angående behovet av en samlingslokal i Holmsund för äldre och pensionärsföreningar.

Ärendebeskrivning

Ett första förslag till ny Fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola finns framtagen för samråd, med möjligheter att lämna synpunkter fram till 31 oktober 2023.

Översiktsplanen visar en vision för orterna och ger förslag på hur orterna ska växa, bland annat med nya områden för bostäder och verksamheter. Den ger också riktlinjer för planeringen av den nya stadsdelen Märkpojken, och hur trafiken till området ska ordnas. Vidare redovisas en ny strandpromenad och nya gång- och cykelvägar samt utvecklingsmöjligheter för de gröna områdena.

På kort sikt har översiktsplanen tagits fram för att komma vidare med flera pågående detaljplaner och andra projekt i Holmsund och Obbola. På lite längre sikt handlar det om att visa hur Holmsund och Obbola bäst utvecklas enligt kommunens strategi för hållbar tillväxt och bidrar till att nå visionen om 200 000 Umeåbor. Scenariot är att Holmsund och Obbola ska växa hållbart med cirka 5 000 personer till år 2050.

Äldrenämnden har givits möjlighet att genom samråd yttra sig i ärendet. Äldrenämnden lämnar följande yttrande.

Många seniorer som levt och arbetat i Holmsund och Obbola önskar bo kvar i bygden men bo mer praktiskt. Seniorer som önskar bo kvar i Holmsund eller Obbola behöver ges boendialternativ om man önskar

lämna sin villa, småhus. Med trivsam flerbostadsbebyggelse ges seniorer möjlighet till praktiskt boende samtidigt som unga får möjlighet till boende i småhus. Flerbostadsbebyggelse skulle även kunna attrahera seniorer att flytta till Holmsund och Obbola om man söker en naturnära livsmiljö.

Ur ett seniorperspektiv finns behov av att översiktsplanen möjliggör för ett praktiskt och självständigt liv. Behov av service eller med enkelhet nå service är av största vikt. Flerbostadsbebyggelsen behöver planeras i närhet till service och kollektivtrafik. Att nå matbutiken, apoteket eller hälsocentralen behöver utformas tryggt och säkert med en kort promenad eller en kortare cykeltur i första hand. Detta kan påverka behov av trygga gång- och cykelvägar. Hållplats till kollektivtrafiken behöver vara "utanför dörren", oavsett om det gäller av- eller påstigning, så man enkelt når vanligt förekommande service när hälsan blir skörare. En väl genomtänkt kollektivtrafik ger förutsättningar för äldre Holmsund- och Obbolabor att tryggt bo kvar i sin invanda bomiljö om man så önskar.

För goda levnadsvillkor finns behov av bostäder med hanterbara hyresnivåer för seniorer. Bostadens utformning är av vikt gällande god tillgänglighet när behov av hjälpmedel av olika slag tillkommer som stöd till självständighet och trygghet för senioren. Att uppmärksamma är vikten av att bostäder förbereds för möjligheten till välfärdstekniska- och digitala tjänster.

Kring planering av flerbostadsbebyggelse bör uppmärksammas att ju fler inflyttande seniorer i ett flerbostadsområde desto fler brukare kommer att på sikt vara i behov av hemtjänst, hemsjukvård, färdtjänst mm. Dessa insatser är vanligtvis organiserade med bilburen verksamhet. Besök sker vanligtvis många gånger under ett dygn utifrån brukares behov av stöd och hjälp i hemmet. Bilburen verksamhet har behov av att enkelt kunna parkera och minimera restid för en effektiv verksamhet dvs. behov av väl planerad logistik kring bostäder för seniorer.

Bra bostäder för äldre innefattar även vikten av att det finns väl utformade lokaler för vård- och omsorgsverksamhet såsom vård- och omsorgsboende, lokaler för hemtjänst samt lokaler för preventiva insatser som dagverksamhet, träffpunkter osv.

Den framtida planeringen för Holmsund och Obbola bör även ta hänsyn till behovet av samlingslokal för äldre och pensionärsföreningar.

Beslutsgång

Ordförande ger förvaltningen i medskick att komplettera yttrandet angående behovet av en samlingslokal i Holmsund för äldre och pensionärsföreningar.

Beslutsunderlag

Översiktsplan - Fördjupning för Holmsund-Obbola med miljökonsekvensbeskrivning

Beredningsansvariga

Åsa Jernbom, Lokalstrateg

Magnus Börnin, Verksamhetschef Din Kommunala Hemtjänst

Charlotta Lindqvist-Barsk, Verksamhetschef Vård- och omsorgsboende

Beslutet ska skickas till

Carina Nylander, ekonomichef

§ 91

Diariernr: ÄN-2023/00149

Remiss av fastighetspolicy för Umeå kommunkoncern

Beslut

Äldrenämnden yttrar sig enligt nedanstående motivering

Ärendebeskrivning

Äldrenämnden har tagit del av fastighetspolicy och ställer sig positiv till den inriktning och omfattning som policyn medger för ägande och förvaltning av fastigheter och lokalförsörjningsbehov för äldrenämndens verksamheter.

Beslutsunderlag

Fastighetspolicy Umeå kommunkoncern

Beredningsansvariga

Carina Nylander, ekonomichef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 92

Diarienumr.: ÄN-2023/00150

Remiss - Revidering av riktlinje styrande dokument**Beslut**

Äldrenämnden yttrar sig till kommunstyrelsen enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen fastställde år 2017 en riktlinje för styrande dokument. I kommunstyrelsens internkontrollplan 2023 identifierades risker kring styrande dokument, till exempel förseningar av politiska beslut eller kvalitetsbrister som försvårar verkställande/efterlevnad. Mot bakgrund av identifierade risker har en revidering av riktlinjen för styrande dokument genomförts.

Äldrenämnden ställer sig positiva till den reviderade riktlinjen med syfte att säkerställa en enhetlig process kring hur ett politiskt styrdokument ska beslutas, genomföras, följas upp och revideras/fasas ut. Nämnden anser att det finns några behov av förtydliganden i riktlinjen enligt nedanstående stycken.

Förtydligande kring förhållandet mellan kommunens styrdokument, lagstadgade dokument och dokument på nationell nivå

På sida 4 under avsnitt 1.3 *Frivilliga och lagstadgade dokument* beskrivs att det finns styrdokument som kommunen tar fram, lagstadgade dokument och dokument på nationell nivå. Nämnden anser att det saknas en kort beskrivning kring förhållandet mellan dessa olika dokument och att det med fördel kan tilläggas för ytterligare tydlighet. Det behöver framgå i beskrivningen att lagstadgade dokument går före kommunens styrdokument.

Förtydligande kring hanteringen av styrdokument som hanteras av flera styrelse- och/eller nämnder.

På sida 12 under avsnitt 4.1 *Beslutsfattande* återges att en eller flera nämnder kan gemensamt fatta ett likalydande beslut gällande

styrdokument. Nämnden saknar en beskrivning kring den praktiska hanteringen av denna typ av styrdokument. Ett stycke kring beredningen av ett likalydande beslut kan exempelvis tilläggas avsnittet 2.2 *Bereda och fastställa*.

Övrigt

Avsnitt 1.3 (sida 4) – Under avsnittet finns en förklaring till varför avtal inte omfattas av riktlinjen. Det saknas förklaring till varför projektdokument inte omfattas av riktlinjen vilket kan tilläggas. Förkortningar kan även skrivas ut för att skapa ytterligare förståelse för begreppen.

Avsnitt 3 (sida 7) – Dokumenthanteringsplan kan lyftas in som ett exempel av styrande dokument. Dokumenthanteringsplanen reglerar bland annat diarieföring, arkivering och gallring av dokument. Därav är det utav intresse att se var den kategoriseras in i de tre olika styrformerna som presenteras under avsnittet.

Avsnitt 5.6 och 6 (sida 13) – Information om var författningssamling, överordnade styrdokument och övriga dokument återfinns kan tilläggas, exempelvis med diarienummer och datering, för att säkerställa tillgänglighet.

Nämnden anser i övrigt att det är en väl genomarbetad riktlinje och ställer sig bakom förslaget med de förslag till förtydliganden som påpekats ovan.

Beslutsunderlag

Förslag till riktlinje för styrande dokument

Beredningsansvariga

Rosa Norberg, utredare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 93

Diarienum: ÄN-2023/00016

Månadens goda exempel**Beslut**

Äldrenämnden har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Björn Hammar, verksamhetschef Hälso- och sjukvård, informerar om hur man i hälso- och sjukvården arbetat med nutritionsnivåer. De nationella riktlinjerna anger att dygnsfastan maximalt ska uppgå till 11 timmar och att varje person ska få minst sex måltider varje dygn. Genom att arbeta med nutritionsnivåer har man sett en förbättring på flera vård- och omsorgsboenden.

§ 94

Diarienum: ÄN-2023/00017

Äldreomsorgsdirektören informerar**Beslut**

Äldrenämnden har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör, informerar nämnden om aktuella frågor i förvaltningen.

E-inköp införs i planerad takt och stora delar av de digitala låsen är installerade. Samtidigt kräver införandet av ett nytt process- och planeringsverktyg omfattande resurser i förvaltningen. Gällande kompetensförsörjningen är rekrytering av personal och kompetensutveckling en fortsatt utmaning för äldreomsorgen och utmaningen ser ut att växa under kommande år. Utöver kompetensförsörjningen kommer även den ekonomiska situationen för nämnden och förvaltningen att försämrats under kommande år, vilket kommer leda till svåra prioriteringar rörande budgetfördelningen.

§ 95

Diarienummer: ÄN-2023/00014

**Anmälan av delegerade beslut/anmälningsärenden
- Yttrande till äldrenämnden****Beslut**

Äldrenämnden godkänner redovisningen av anmälningsärendena och de delegerade besluten

Ärendebeskrivning

Beslut som har tagits på delegation från nämnden och ärenden som ska anmälas till nämnden redovisas här.

Beslutsunderlag**Anmälningsärenden****Ärendenummer Titel**

ÄN-2023/00045 Protokoll Länsamverkansgruppen 2023-09-15

ÄN-2023/00077 Rapport patientärenden tertial 2 2023-17A

ÄN-2023/00148 Personuppgiftsbiträdesavtal Cambio Viva

ÄN-2023/00151 Kommunfullmäktigeuppdrag 2022:12 - Beslut om revidering av investeringsprocessen, kommunstyrelsen § 128

ÄN-2023/00163 Överenskommelse 2023 - Region Västerbotten - ekonomisk ersättning till kommunerna för vaccination i samband med covid-19 vaccination

Beredningsansvariga

Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

§ 96

Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäls.